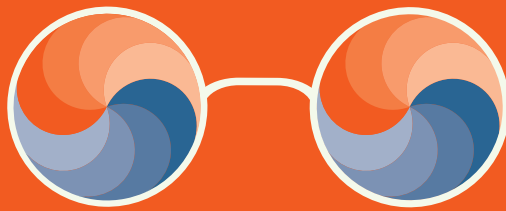

HONDOK

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

SILVIJA LAZARIS

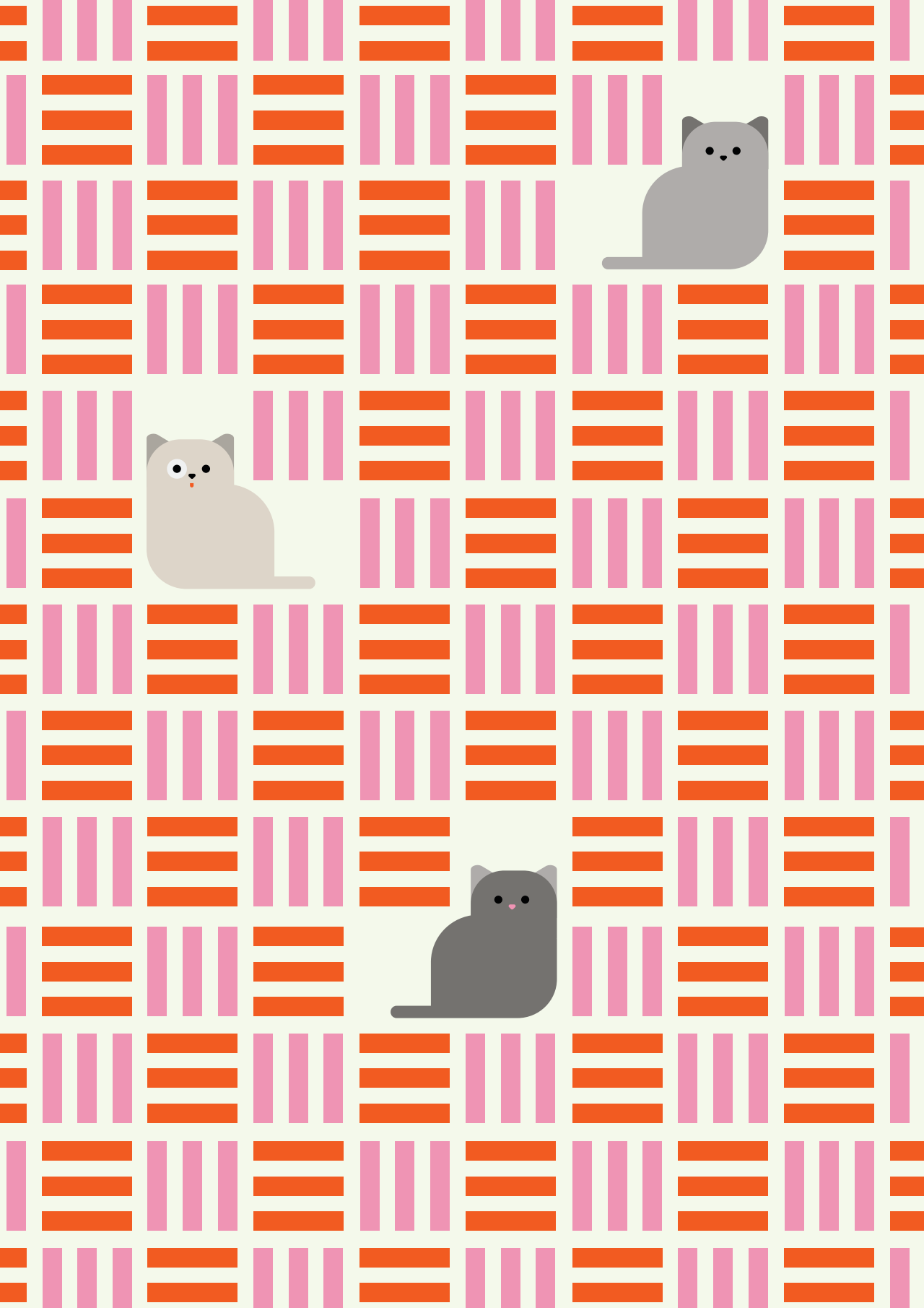
i Džejd Đongso An

HONDOK

Južnokorejski
metod za srećan
samostalan život

Ilustracije
Đovana Feraris
Frančeska Leoneski

VULKAN
IZDAVAŠTVO

SADRŽAJ:

Uvod – Džejd Đongso An ~~~~~ 9

HONDOK - Poreklo hondoka 12

Rečnik ~~~~~ 16

1.1. Jednočlane porodice ~~~~~ 18

1.2. Sami, ali povezani ~~~~~ 20

1.3. Tuđi pogledi ~~~~~ 22

1.4. Ženska sloboda ~~~~~ 24

1.5. Honđok dom ~~~~~ 26

1.6. Iza ekrana ~~~~~ 28

1.7. Suočavanje sa samoćom ~~~~~ 30

1.8. Surogat partneri ~~~~~ 34

1.9. Pronalaženje ličnog ritma ~~~~~ 36

Spektar honđokera ~~~~~ 38

Tipovi honđokera ~~~~~ 40

Dan u životu Inkjun Đong ~~~~~ 42

HONBAP - Obroci u samoći 44

2.1. Od kimčija do paninija ~~~~~ 48

2.2. Sto za jednu osobu, molim ~~~~~ 50

2.3. Sticanje samopouzdanja ~~~~~ 52

2.4. Mukbang ~~~~~ 54

2.5. Opraštanje od bontona ~~~~~ 56

2.6. Porcije hrane ~~~~~ 60

Nunći ~~~~~ 62

Obrok u *Snoufoksu* ~~~~~ 64

Tipovi honbapera ~~~~~ 66

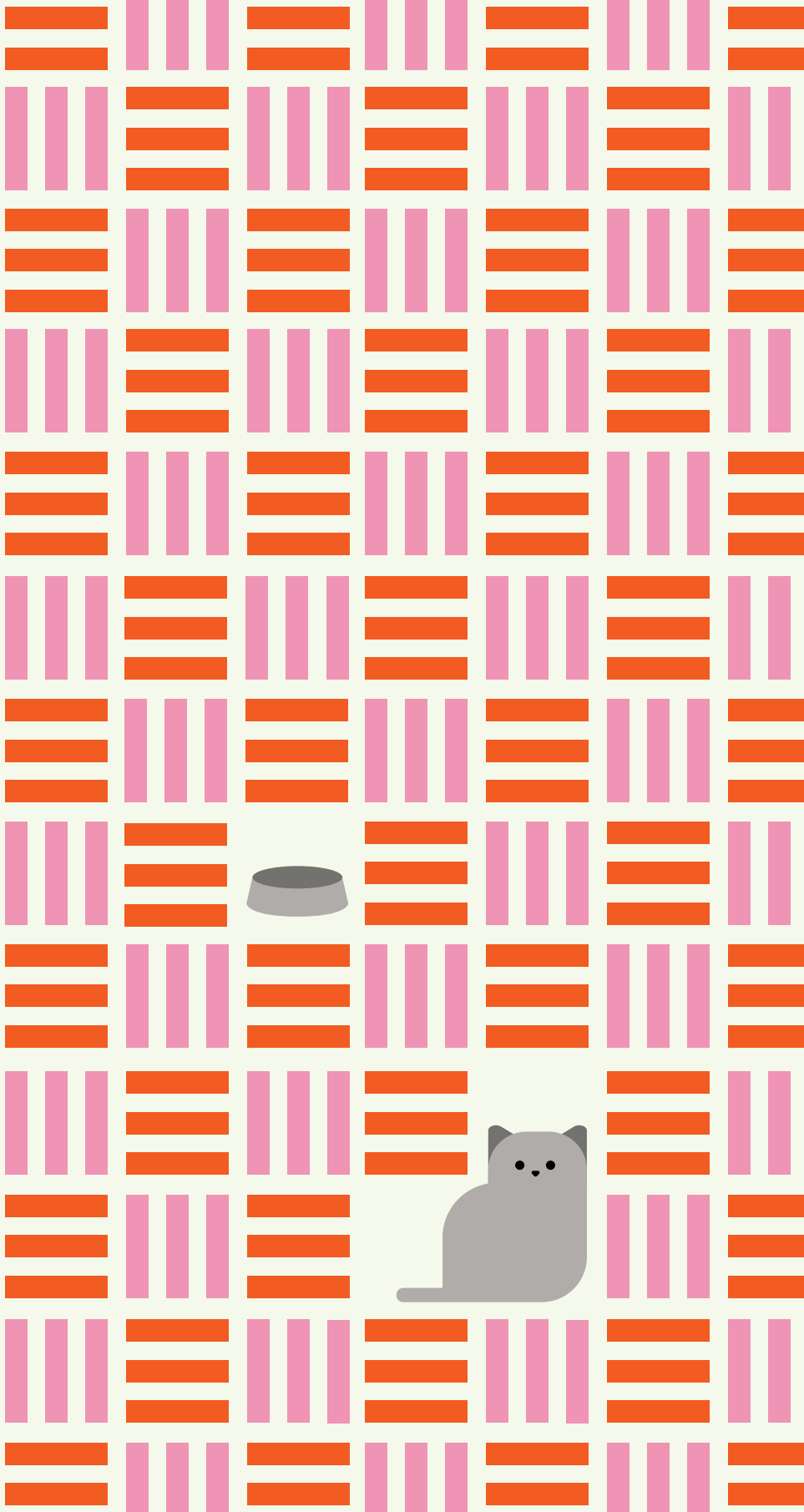
Između usamljenosti i društva ~~~~~ 68

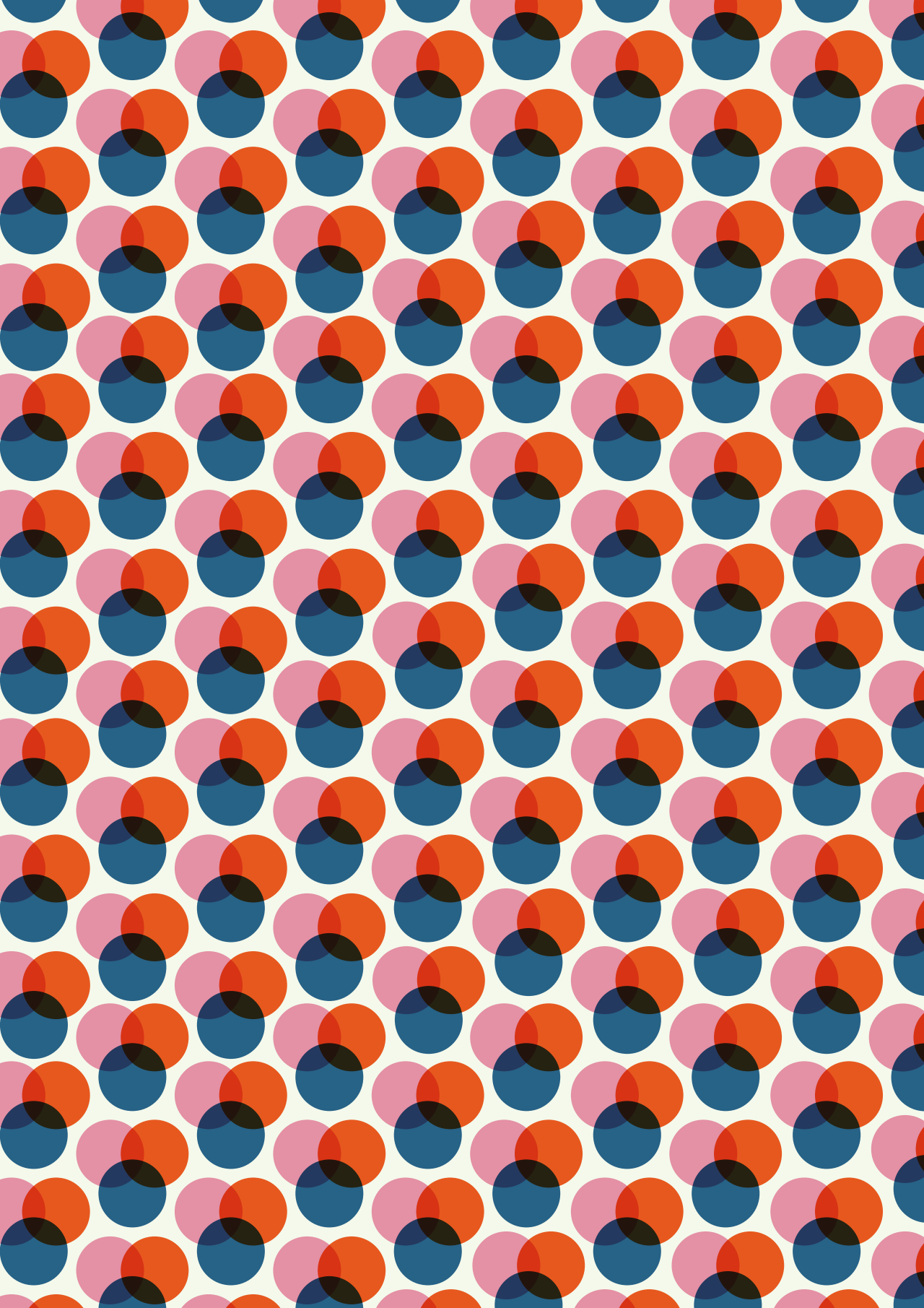
HONSUL - Zdravica samom sebi 72

3.1. Kultura konzumiranja alkohola u Koreji ~~~~~	76
3.2. Opijanje radi osećaja olakšanja ~~~~~	80
3.3. Bonton za piće ~~~~~	82
3.4. Soću i K-pop ~~~~~	84
Tipovi honsula ~~~~~	88
Honsul klub ~~~~~	90
Dan u životu Hođun Kima ~~~~~	92
Nivo honsula ~~~~~	94

HONNOL - Prijatna dokolica nasamo 96

4.1. Pogled ka unutra i spolja ~~~~~	100
4.2. Čaćonšim ~~~~~	102
4.3. Usluga empatije ~~~~~	104
4.4. Honđok koncerti ~~~~~	106
4.5. Pevanje radi oslobađanja ~~~~~	108
4.6. Samostalno putovanje ~~~~~	110
4.7. Strastan poriv ~~~~~	112
4.8. Otkrivanje novih svetova ~~~~~	114
4.9. Povezivanje s prirodom ~~~~~	118
<i>Must-have</i> tehnologija ~~~~~	122
Tipovi honjođokera ~~~~~	124
Ljubav u doba honnola ~~~~~	126
Pogovor – Silvija Lazaris ~~~~~	129
Izvori ~~~~~	135
Moj honđok ~~~~~	138

U poređenju s drugim zemljama, moderna Južna Koreja na usamljenost gleda nešto drugačije. Za mlade Korejce, vreme provedeno u samoći predstavlja priliku za lično oslobađanje, transformaciju i stvaranje prilika za posao. Samoća predstavlja priliku za pronalaženje budućeg smera.

Tokom poslednjih pedeset godina, Južna Koreja je doživela značajne društvene i ekonomske promene, često vođene tehnološkim napretkom. Kako tehnologija napreduje u društvu, mladi Korejci sve više prihvataju pokret pod nazivom *hondok*, kombinaciju reči *hon* [samoća] i *đok* [pleme]. Pleme koje se sastoji od jedne osobe. Taj pokret se često naziva i *naholođok*, što je termin koji se sastoji od reči *na* [ja], *holo* [sam] i *đok* [pleme]. Moje usamljeno pleme. Te reči se koriste kako bi se opisali ljudi koji odlučuju da sopstvenu samoću i nezavisnost proslave tako što će nešto raditi sami: jesti, piti, gledati film, putovati ili se jednostavno zabavljati.

Mnogi drugi pojmovi vezani su za izbor tog usamljeničkog života. Postoje, na primer, posebne reči koje opisuju različite aktivnosti koje se sprovode u samoći, kao što su to konzumiranje hrane [*honbap*], piće [*honsul*], putovanje [*honhen*], gledanje filma [*honjon*] i kupovina [*honšo*].

Teško je ustanoviti kada se pojam *honđok* prvi put pojavio u Južnoj Koreji, ali analiza *Daumsofta* [jednog od najrasprostranjenijih pretraživača u Koreji] ukazuje da je do eksplozije upotrebe termina *honbap*, *honsul* i *honnol* došlo nakon 2010. godine, kada je taj broj skočio sa 44 citata početkom decenije na preko 60.000 u 2016. godini. U istom periodu je korišćenje pametnog telefona u Južnoj Koreji poraslo sa 14% na preko 85%, zahvaljujući novoj vrsti potrošačke kulture koju su podstakle društvene mreže. Ukoliko s jedne strane lična tehnologija poput pametnog telefona igra važnu ulogu u uzdizanju *honđoka* na nacionalni status, onda to s druge strane otkriva i kako su Južnokorejci pokušavali da fizički i materijalno pobegnu iz Koreje.

Kao milenijalka rođena i odrasla u Koreji, koja trenutno živi u Berlinu, često sebi postavljam sledeća pitanja: ukoliko se zabavljam jedući i putujući sama, da li sam onda i ja *honđok*? Mora da sam reči *honđok* i *honbap* po prvi put počela da viđam među prijateljima na društvenim mrežama tokom svoje poslednje godine studija, između 2015. i 2016. godine. Tokom istog perioda čula sam i za *mukbang* [gastronomski spektakl tokom koga ljudi sebe snimaju dok jedu]. Prijatelji su mi rekli da su, dok bi jeli u samoći, uživali da posmatraju druge ljude kako jedu, obično na *Jutjubu*.

U to doba sve mi je to delovalo bizarno, jer se korejska kultura zasniva na zajedničkim obrocima unutar porodice ili među prijateljima. Na primer, donedavno su učenici koji bi ručali sami u školskoj kafeteriji često osećali stres. Brinulo ih je da ne odaju utisak usamljenika. Moji prijatelji kažu da ih konzumiranje hrane u samoći na neki način oslobađa i emancipuje, jer ne moraju da razmišljaju o drugim ljudima.

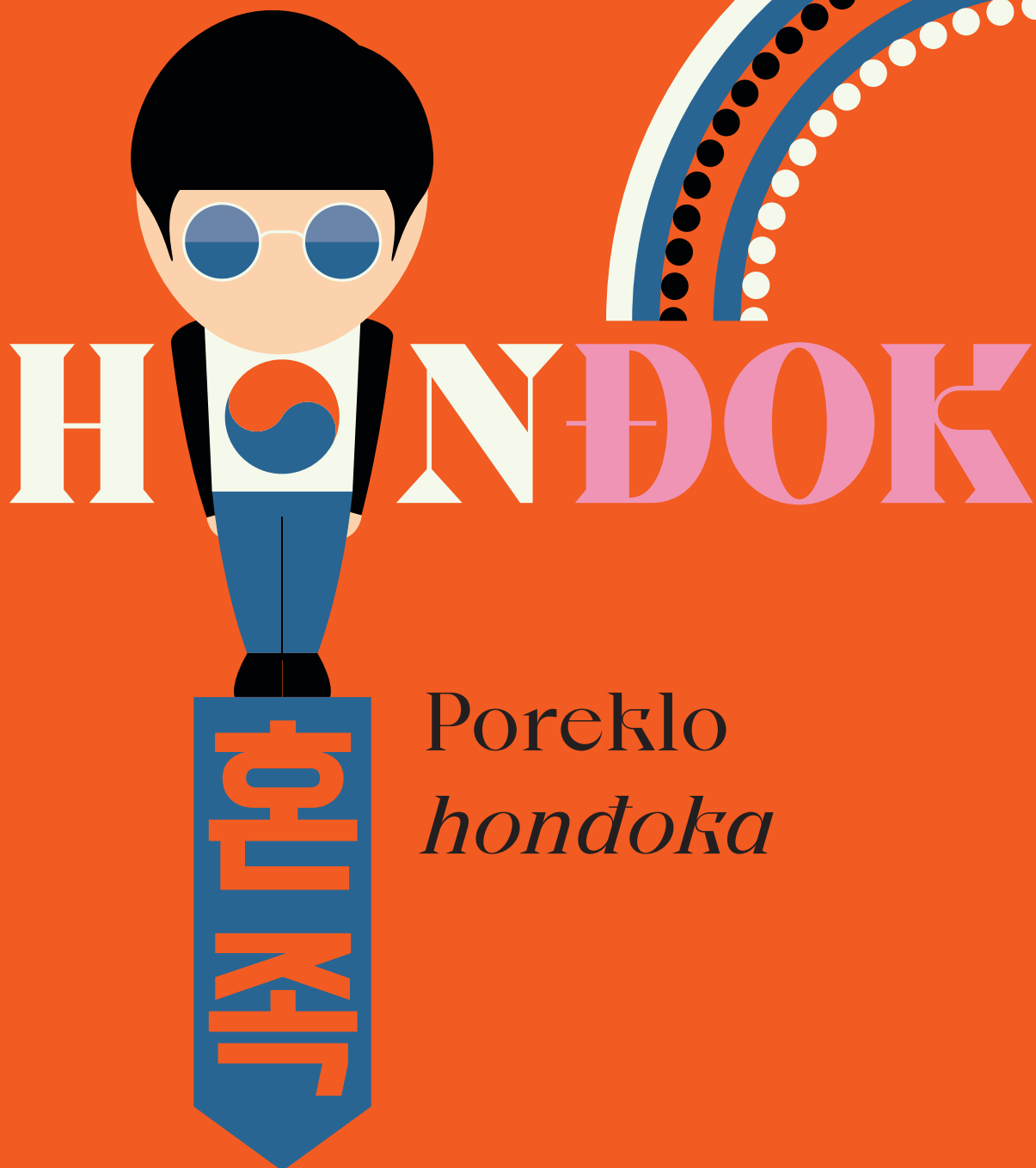

Ljudi koji nešto rade nasamo razumeju da samoća ne znači neophodno i usamljenost. To nam omogućava da osetimo nezavisnost, avanturizam i, na kraju krajeva, same sebe. Ipak, s tim se ne slažu svi Korejci, naročito starije generacije koje solidarnost cene mnogo više od individualizma. Oni su zabrinuti zbog životnih izbora mladih *hondokera* i kritikuju njihovo ponašanje kao previše nezavisno i individualističko.

Da bismo detaljnije razumeli ovaj fenomen, razgovarali smo s ljudima koji pripadaju svim mogućim generacijama i društvenim slojevima – mladim odraslim osobama, studentima, roditeljima i samohranim roditeljima s malom ili odraslom decom, kao i sa starijim odraslim osobama. Ova knjiga sadrži ključne koncepte i *hondok* rešenja za maksimalno iskorišćavanje vremena koje se provodi nasamo. Taj pokret sadrži savete kojih se svi možemo pridržavati i koje možemo tumačiti kao metod efikasnijeg samostalnog života.

Džejd Dongso An

HONDOK

Poreklo
hondoka

Zašto je tako mnogo mladih Južnokorejaca odabralo izolovan životni stil? Pokret *honđok* predstavlja nov fenomen i donekle je kontroverzan. Reč *honđok* počela je da se širi Korejom uz još jedan izraz – *Hell Joseon*, što bukvalno znači „paklena Koreja“. Taj satiričan naziv, koji je internetom počeo da se širi 2015. godine, mladi Korejci koriste kako bi izrazili svoju razočaranost društvenim i ekonomskim stanjem u državi. Mladi Korejci koji se žale na nezaposlenost mladih, ekonomske i društvene razlike posvetili su se predivnoj aktivnosti: izmišljanju novih reči.

Mladi ljudi od rođenja slušaju kako moraju da se trude da budu najbolji učenici, radnici, žene, muževi, majke i očevi. Stanovište je da tradicionalno postoji samo jedan način da postanu zaslužni građani, a on je često određen društvenom klasom prilikom rođenja i sposobnošću roditelja da im priušte privatne časove. Diskriminacija je poput parazita za sve one koji nisu briljirali na studijama i stekli univerzitetsku diplomu nekog prestižnog fakulteta, kao i za sve one koji se nisu odlučili da zasnuju porodicu. Korejska deca sve to uče u vrlo ranom uzrastu. Kao što je to Uni Hong napisala u svojoj knjizi *Rađanje korejske hladnokrvnosti*, ukoliko u Koreji protraćite rane godine života – detinjstvo i adolescenciju – „gotovi ste, gotovi ste, gotovi ste“. Neki aspekti savremene Amerike Korejcima su skandalozni, kao na primer ideja da učenje treba da bude na neki način zabavno.

Poglavlje 1

LOJIKI
KIRI

Mladi *hondokeri* odgajani su u kolektivističkom društvu. Oni nisu pronašli lični značaj; umesto toga, svoj identitet zasnovali su na zajednici kojoj pripadaju i ulozi koju imaju u okviru nje. Unutar kolektivističke korejske kulture, poštovanje autoriteta ima izuzetan značaj. Odanost hijerarhiji je svetinja i to u tolikoj meri da postoje posebni kodeksi ponašanja u obraćanju ljudima različitih starosnih grupa i društvenih slojeva. Svaka akcija zasnovana je na hijerarhiji. Hong u svojoj knjizi ističe da, ako ne znate starost osobe kojoj se obraćate, vi ne znate šta da kažete niti kako da se ponašate. Društvene interakcije nalik su orkestru u kome se svačija uloga postepeno menja prilikom uvođenja svakog novog instrumenta: čim neko novi uđe u prostoriju, prisutne osobe moraju tome da prilagode svoje ponašanje.

Hondok je nastao iz želje da se taj sistem razmontira. Tokom poslednjih deset godina, neki mladi ljudi prihvatili su *hondok* iz zadovoljstva i praktičnih razloga; drugi zato što su iscrpljeni. Mnogo mladih ljudi povuklo se na margine društva i svelo svoje društvene interakcije na minimum. Prihvatili su koncepte „usamljenika“ ili „gubitnika“, a istovremeno su ih učinili i kul konceptima. Osamljivanje je postalo čin oslobađanja. *Hondokeri* iznad svega žive sami. Čak sami odlaze i na večere i u bioskop, ili na putovanja, igraju se, pevaju i kupuju sami. Neki od njih odbacuju brak, rađanje dece, pa čak i seks. Drugi to ne rade. Neki su prosto smanjili krug svojih prijatelja, dok su se drugi potpuno izolovali. U početku su svi oni to manje-više radili sami od sebe. Potom, zahvaljujući novom terminu koji je postao viralni haštag, donekle nalik uspehu pokreta *#metoo*, postali su zajednica. Tokom perioda od nekoliko godina, zahvaljujući novim tehnologijama i digitalnom prostoru, fizička izolacija je transformisana u virtuelnu zajednicu instagramera, jutjubera, članova aplikacija i foruma koji imaju sopstveni *koine* i dele iste vrednosti. Internet je nevidljivosti i tišini otpadnika omogućio sve snažniji i bučniji glas.

HONĐOK

혼돈의
시대

U očima mnogih Korejaca, *honđokeri* se ne bore da promene društvo: zbog toga što odbijaju da ulože potreban napor kako bi se nešto promenilo i stalo im je samo do sebe, oni su egoisti. Međutim, za njih je osamljen život ličnog traganja revolucionaran čin. Uprkos skepticima, *honđokeri* su uticali na korejsku ekonomiju i kulturu – a možda će se to uskoro desiti čak i na Zapadu – i izborili su prve pobjede, kao na primer porcije i proizvode za jednu osobu, kao i zvanično priznanje termina jednočlane porodice. Međutim, najvažnija pobjeda je bila psihološke prirode: izolacija ih je navela da otkriju činjenicu da se u samoći može pronaći mir, da im nije potrebno tuđe odobravanje da bi osetili unutrašnju harmoniju i da osamljenost ne znači neophodno i usamljenost.

Od onih koji praktikuju *honđok* možemo naučiti da na samoću gledamo iz druge perspektive i da je cenimo. Kao što je to rekao Onore de Balzac: „Samoća je nešto predivno; ali potrebno je da vam neko drugi kaže da je samoća nešto predivno.“ *Honđok* nam to govori. I ne samo to: taj fenomen može nam pomoći da prepoznamo društvene pritiske koje osećamo, što može voditi našoj ličnoj emancipaciji. Možda neki od nas nikad neće osetiti neodložnu potrebu da se izoluju koliko i mladi Korejci. Nekima je verovatno mrska i sama pomisao da treba da se zabavljaju sami. Međutim, ukoliko ubedimo sebe da nema ničeg lošeg u tome da subotnje večer provedemo sami na kauču, da nije tugaljivo putovati sam na neku novu destinaciju i da odluka da ne budete u emotivnoj vezi nije ništa čudno, lekcije ovog pokreta mogu biti korisne i za nas.

REČ

Čosiknam, 초식남: Bukvalno „ljudski biljožder“, „čovjek koji jede travu“. Reč je pozajmljena iz japanskog jezika kako bi se opisali ljudi koji nisu zainteresovani za brak niti za trajnu, ozbiljnu emotivnu vezu.

Gon-o-mul-njo, 건어물녀: Ima isto značenje kao i *čosiknam*, ali se odnosi na ženski rod.

Hikikomori, 히키코모리: *Hikikomori* se definišu kao savremeni pustinjaci. Reč je o japanskom terminu koji se odnosi na odrasle osobe koje se povlače iz društva i dobrovoljno se prepuštaju ekstremnoj izolaciji.

Honbap, 혼밥: *Bap* na korejskom znači „pirinač“. *Honbap* znači „jesti sam“.

Honhen, 혼행: *Hen* je skraćenica za *jo-hen*, „putovanje“. *Honhen* znači „putovanje bez pratnje“.

Hondok, 혼족: *Hondok* je kombinacija dve reči: *hon* i *đok*. *Hon* znači „sam“, a *đok* znači „pleme“. Termin se koristi kako bi se opisali ljudi koji dobrovoljno biraju da žive sami i da sami sprovedu razne aktivnosti, poput jela, gledanja televizije, pića ili kupovine.

NIK

Honnol, 혼놀: *Nol* potiče od reči *nol-da*, što znači „igrati se“. *Honnol* znači „igrati se“, „izaći i provesti vreme nasamo“.

Honšo, 혼쇼: *Šo* potiče iz engleske reči „šoping“. *Honšo* se odnosi na kupovinu nasamo.

Honsul, 혼술: *Sul* na korejskom znači „alkohol“. *Honsul* znači „konzumiranje alkohola nasamo“.

Honjon 혼영: *Jon* potiče od reči *joun-hva*, „film“. *Honjon* znači „gledati film nasamo“.

Naholodok, 나홀로족: Ova reč ima isto značenje kao i *hondok*. Sastoji se od reči *na*, što znači „ja“, *holo* „sam“ i *đok* „pleme“. Ovaj termin je najrasprostranjeniji u Koreji.

1.1 Jednočlane porodice

1
7
7
7

U Južnoj Koreji definicija porodica vekovima glasi „osobe koje žive pod istim krovom po osnovu rođenja i ekonomske saradnje“. Klasična porodica podrazumeva brak i rađanje dece (naročito muške dece). Donošenje dece na svet smatralo se toliko važnim da se, tokom dinastije Čoson, nesposobnost rađanja smatralo grehom koji zahteva iskupljenje.

Nije čudno što se u prošlosti na ljude koji žive sami gledalo sumnjičavo: ukoliko žive sami, mora da imaju neki problem! Čak i danas starije generacije često pretpostavljaju da, ako neko živi sam, to znači da je u periodu tranzicije. Međutim, u modernoj Koreji su jednočlane porodice sve prihvaćenije i smatraju se trajnim izborom. Tokom devedesetih godina XX veka, takve porodične strukture obuhvatale su jednu desetinu svih porodica. Danas, dvadeset pet godina kasnije, više od trećine korejskih porodica su *honđok*; u Seulu skoro pedeset posto.

Samostalan život bez dece često podrazumeva ekonomsko blagostanje. Mnoge firme su to shvatile, što je podstaklo novu privrednu granu: *honkonomiju*. Prilikom onlajn-kupovine, *honđok* je posebna kategorija unutar koje se mogu pronaći višenamenski komadi nameštaja, kuhinjsko posuđe za jednu osobu i male mašine za pranje veša. Supermarketi imaju posebne popuste za proizvode koji su namenjeni jednoj osobi, a pojavili su se i prvi restorani i barovi sa stolovima za jednu osobu koji su odvojeni pleksiglasom. Čak su i bioskopi počeli da otvaraju dvorane s jednim sedištem. Personalizujući svaki aspekt svog života, *honđokeri* postepeno oko sebe grade svet prilagođen sebi, u koji mogu da uđu samo osobe i predmeti koji im pružaju osećaj zadovoljstva. Sve ostalo ostaje izvan njega.

1.2 Sami, ali povezani

♥ 620   💬 85   👤 251

혼자지만
함께가
모든
가꿈